

En lang arbeidskarriere går mot slutten

Ikke mange kjenner Mo Industripark så godt som energibuntene Sture Reinholdtsen, Sverre Høssung, og Johnny Michalsen. Etter å ha viet nesten hele jobbkarrieren sin her, ser de tilbake på en annen arbeidskultur enn den vi kjenner i dag.

I slutten av mai takket Sverre Høssung for seg i det han gikk av med pensjon, og mot høsten er det Sture Reinholdtsens tur. De to 67-åringene har vært trofaste industriarbeidere i en mannsalder. Johnny Michalsen har passert 64 år, men vil fortsette i arbeidslivet enda litt til.

De er alle prosesssteknikere ved Energisentralen i Mo Industripark AS. Sture og Johnny jobber dagtid ute i felten, mens Sverre jobbet skift inne på overvåkingen. Sverre har jobbet 45 år som skiftarbeider.

- Jeg har ikke tatt skade av det, så vidt jeg vet. Jeg vet ikke om noe annet, sier han.

De tre 60-åringene er fulle av minner og historier på godt og vondt, og noe deler de med Gule Siders lesere.

HMS var et fremmedord

Sverre begynte på Råjernverket i 1965, og var der til 1974. Da begynte han på Gassentralen, som i dag er det vi kjenner som Energisentralen.

- Det har skjedd store forandringer her oppe siden den gang. Da jeg begynte å jobbe i Råjernverket var det ingen kjære mor. Jeg husker det ofte fløt overtappet råjern på bakken, og eksplosjoner har jeg vært med på mer enn en gang. Første smellet var vel i 1967-68, i 5'ern og 6'ern. Trykkluft ble borte, og elektrodene gled ned i ovnen, og dermed så kom det CO – gass inn i manteren. Dette førte til et smell av en annen verden, og sendte lokket opp 20 til 30 meter gjennom Råjernverkstaket. Glasset og støvet haglet i det vinduene eksploderte. Ingen ble skadet, merkelig nok.

Det var også tilfeller at det ble tappet

Energibuntene Sverre Høssung (t.v.), Johnny Michalsen (sittende) og Sture Reinholdtsen, kan se tilbake på en lang og innholdsrik karriere i industriparken. Her er de inne i maskinrommet på Energisentralen.

på kald pellets i øsa så det ble dannet en gass som blåste alt ut. Det varte helt til de skjønnte at de måtte varme pelletsen først, forteller Sverre og rister på hodet. Han forteller flere lignende hendelser, og tenker tilbake med skrekk og gru

på hvor dårlig sikkerheten var på den tiden.

- Det var et under at det ikke skjedde flere ulykker, selv om de stadig inntraff de også. På 60-tallet var det en mann

som falt ned i øsa da han skulle hive oppi en sodasekk. Det var grusomme greier. I dag er man heldigvis ikke i kontakt med øsene på samme måte, forteller han.

Mer verdt nå enn før

Sture kom fra utenriks sjøfart, og begynte første gang å jobbe på Sentralverkstedet i mars 1961. Så hadde han en 12 års periode hvor han blant annet dro til sjøs igjen, gikk et par år på maskinistiskolen, jobbet noen år på koksverket før han var tilbake på sentralverkstedet i 1973. Da jobbet han som reparatør rundt om på jernverket. Han var i jobben i om lag 10 år, før han begynte på gassentralen.

- Det var en helt annen verden her oppe, de første årene. Verneombudene var lite aktive på den tiden, og det var få restriksjoner. Vi gikk overalt, og var i nærkontakt med ovner, og det som var. Du fant flere arbeidere med filtsko på jobb, og det var ikke noen som brydde seg om du ikke brukte vernesko, forteller Sture.

- Nei, du måtte ikke nevne sikkerhet, for det kostet penger. Det har endret seg ekstremt siden den gang, supplerer tidligere verneombud Sverre.

- I dag får vi det utstyret vi sier vi skal ha. Det virker nesten som at vi er verdt litt mer nå enn da vi begynte, legger Sture til.

Det var større problemer med gasslekkasje tidligere enn nå, og det forklarer veteranene med det økte fokuset på sikkerhet. Det er ikke bare sikkerheten som har endret seg bemerkelsesverdig i Mo Industripark.

Johnny, som begynte 18. mai i 1965 på pelletsverket har også flere hendelser friskt i minnet.

- Jeg minnes da vi gikk på kontrollrunde. Da kunne vi se noen av arbeiderne i buene sitte og spille poker og det stanket heimbrent. Alkoholturen her oppe var en helt annen da, og hadde aldri blitt tillatt i dag, forteller Johnny.

60-åringene forteller videre om direktører som gikk med hendene i lomma og inspiserte. Om formenn på hvert skift, som hele tiden fortalte hva som skulle gjøres. Og det ble holdt vakt ved stempelsklokkene. I dag er de mye mer selvstendige, noe alle tre syns å sette pris på.

Mil etter mil

Altmuligmennene Sture og Johnny har et spesielt og interessant arbeid. De vet sjeldent hvilke oppgaver de skal løse når de kommer på jobb. De gjør alt fra snekring, rørlegging, sveising, mekanisk og litt elektrisk arbeid, med mer. Selv om alle tre er kjent i verkene, er det nok Johnny og Sture som kjenner hver krok som sin egen bukselomme.

- Før i tiden måtte alle gassledningene og rørene sjekkes manuelt. Det var kun noen få telefoner rundt omkring på tomte, hvor vi kunne melde fra. Da fulgte vi alle ledningene og rørene over hele området til fots, i all slags vær. Det ble det noen mil ut av, forteller de to.

Gassforgiftet på jobb

Jobben deres kan på mange måter være utfordrende og farlig, selv i disse dager.

- Vi har en spennende jobb på mange områder. Ofte er det en utfordring å løse et problem, mens andre ganger er det rettet mer mot sikkerhet. Vi jobber både langt under og høyt over bakkenivå, og da er det mye å ta hensyn til. Jeg måtte en gang på sykehuset for lufting i 1980, fordi jeg ble CO – gassforgiftet. Vi har blitt utsatt for så mye gass og støv opp gjennom årene at vi har blitt impregnert, spøker Sture.

Når Sture slutter til høsten er det med blandede følelser.

- Jeg har valgt å være her til jeg var 67 år fordi jeg syns jeg har en trivelig og utfordrende jobb. Det er et svært kontaktnett her oppe, og et kjempegodt miljø. Og så er det så mye annet positivt som følger med. Jeg er leder for bedriftsidrettslaget i MIP AS, og har vært det i noen år nå. Siste dagen her blir nok rar, og man vet jo ikke

Å jobbe inne i gassklokka er et arbeid som er tidkrevende og utfordrende. I dag er det påbudt med fullt røykdykkerutstyr på grunn av det farlige støvet og den giftige gassen. Her er Sture Reinholdtsen med sveiselue.

Sveising med gassmaske på CO-gassledningen, oppe på taket til Valseverket.

hvordan det blir å gå hjemme. Jeg blir nok å savne det sosiale aller mest, men også selvfølgelig jobben. Heldigvis har jeg litt forskjellig å pjoske med framover, sier han, og roper at han skal bruke tid på familie, hytte og idrettslag. Johnny har bestemt seg for å fortsette i jobben.

-Selv om det har vært gode og dårlige tider her, har vi vært her i så mange år, fordi vi har trivdes. Her er ingen dag lik, og vi må stadig bryne oss på nye arbeidsoppgaver. Jeg blir her så lenge helsa holder, avslutter Johnny.

For Sverre er arbeidskarrieren akkurat over, noe han ser på som en stor lettelse.

- Man kan bli veldig lei etter 45 år. Jeg har jobbet siden jeg var 15 år, og nå ser jeg på pensjonisttilværelsen som en stor lettelse. Det blir rart og ikke måtte ta hensyn til klokken lengre, og tenke at man skal på jobb.

Jeg har ikke tenkt å ligge på sofaen. På vinteren skal jeg på sydenturer og på isfiske i Utskarpen. Nå venter jeg bare på at mulden skal bli moden, humrer den fornøyde pensjonisten.

En i parken

Navn: Heidi Nyborg

Alder: 43 år

Bor: Ytteren

Firma: AGA Kantinedrift og Catering AS

Litt om jobben:

Det er forskjellig kantinearbeid. Jeg lager varm og kald mat og lunsjer. Jeg jobber for det meste i Gulbygget, og litt i Sentral-kantina. Jeg trives best i Gulbygget. Her har jeg den fineste utsikten. Det ble imidlertid litt stille etter at NAV flyttet.

Hva er det mest spennende med industriparken:

Det er en veldig fin arbeidsplass, hvor man møter mange folk. På mårrakaffen får jeg med meg det meste av det sladderet som er.

Favorittkollega:

Jeg jobber alene nå, men hadde Ann Jorid med meg i vinter. Jeg savner å ha henne på jobb.

Hva er du mest opptatt av for tiden:

Et oppussingsprosjekt hjemme som har vart en stund. Ellers så ser jeg fram til ferien.